

Mongolië

Het is zaterdag 15 augustus 2009 als vlucht ET604 vanaf Delhi airport loskomt van de grond. So far so good! Het is een ochtendvlucht van Ethiopian Airlines met als bestemming Beijing. Ethiopian Airlines is een maatschappij die niet direct vertrouwen uitstraalt, maar volgens de reviews is de kans dat ik aankom in Beijing redelijk groot. Het eerste uur vliegen we in de wolken en lijkt het alsof we geen hoogte winnen.

Dit is het begin van een nieuw avontuur dat me vanuit Beijing met de trein naar Mongolië brengt. Tussen twee China-Tibet-Nepalreizen door heb ik twee weken vrij. Ik besluit ze in Mongolië door te brengen. Met de vlucht komt het helemaal goed en tegen de middag ben ik alweer op weg van mijn guesthouse in Beijing naar het vijfsterrenhotel waar je bij het tourist-office op de eerste etage internationale treintickets kunt kopen. Net als ik aan kom lopen wordt op de oprijlaan een vers bruidspaar welkom geheten met veel vuurwerk en knallen. Als je het breed hebt in China laat je dat zo opvallend mogelijk zien en vier je je bruiloft bijvoorbeeld in een voornaam hotel. De man van het tourist-office spreekt goed Engels en helpt mij snel aan een ticket voor de tweede klas. De trein vertrekt morgenochtend om 8 uur.

Zondagochtend kost het nog wat moeite om een taxi te krijgen, maar ruim op tijd arriveer ik bij het grootste treinstation van China. De hele procedure om in je trein te komen lijkt op die van een vliegveld. Eerst een bagagescan, dan naar de vertrekhal waar je wordt opgeroepen om te gaan 'boarden'. Mijn coupe-genoten zijn zowaar een Hollands op wereldreis en een Britse jongen. Om acht uur precies komt de lange trein ongemerkt in beweging.

Voor de treinreis door Mongolië is fantastisch. We glijden als het ware langzaam door het weidse landschap waar we hier en daar wat gers zien staan. Dit zijn de witte ronde tenten waar de Mongoolse nomaden het hele jaar in wonen. Zesendertig uur na het vertrek uit Beijing rijden we langzaam de hoofdstad Ulaan Baatar binnen, gelegen op 1350 meter hoogte. Het is mijn tweede bezoek aan Mongolië. In 2003 was ik hier alleen op doorreis van Beijing via Moskou naar Sint Petersburg. (zie het verslag China/Mongolië/Rusland)

Mongolië telt ongeveer 3 miljoen inwoners⁽²⁰⁰⁹⁾. Het land is met 1,6 miljoen vierkante kilometer bijna veertig keer zo groot als Nederland. De bevolkingsdichtheid is maar 1,9 inwoner per vierkante kilometer! Ter vergelijking; in Nederland moeten we met gemiddeld ruim vierhonderd mensen een vierkante kilometer delen! Mongolië is pas sinds 1990 een democratie. De munteenheid van Mongolië is de tögrög (spreek uit als 'toekroek'). 2000 tögrög is een euro, dus dat rekent makkelijk.

Om wat beweging te hebben besluit ik om van het treinstation naar het centrum te lopen. Met mijn rolkoffer achter me aan slepend loop ik voornamelijk door straten die open liggen. Later blijkt dat ze juist bezig zijn de hoofdstraten op te knappen. Over twee weken zullen de meeste strak geasfalteerd zijn. Al snel vind ik een guesthouse waar het niet vol zit met jongeren (begin ik oud te worden?) en ik een grote kamer aan de achterkant voor mezelf heb. Het sanitair moet wel gedeeld worden. De naam is guesthouse Nassan, genoemd naar de eigenaresse. Later blijkt dat alle guesthouses bestaan uit één of twee flatwoningen op de tweede of derde etage.

De eerste ochtend (dinsdag 18 aug) in Ulaan Baatar en de eerste zonnestralen glippen tussen de gordijnen door mijn kamer in. De stad ziet er nu een stuk aangenamer uit, hoewel de hele opbouw er zeer ongestructureerd uitziet. Ik voel mezelf ook veel beter nadat ik gisterenavond al het stof van me heb afgespoeld. In de trein hadden we met de openstaande ramen regelmatig last van grote wolken woestijnstof. Bij de Chinees-Mongoolse hadden we midden in de nacht lang moeten wachten vanwege de douaneformaliteiten en het verwisselen van de wielstellen van de trein. In Mongolië en Rusland is het spoor ongeveer 18 cm smaller dan in China. Al met al was het een vermoeiende reis door die korte nacht.

Voor de terugweg heb ik het anders geregeld want dan vlieg ik. Dit is met Mongolian Air zelfs goedkoper dan met de trein. De reputatie van deze maatschappij heb ik vooraf natuurlijk wel even gecheckt en die blijkt goed te zijn.

Het eerste dat ik moet doen is het regelen van een nieuw Chinees visum want ik moet op 3 september wel terug in Beijing zijn als de verse groep deelnemers arriveert. Op weg naar de Chinese ambassade slenter ik over het grote plein voor het imposante Parlementsgebouw dat enigszins kitscherig aandoet doordat het met veel 'goud' is afgewerkt. De bruidsparen gebruiken het echter als achtergrond voor hun fotoreportages. Het immens grote plein is genoemd naar Sükhbataar, held van de (communistische) revolutie, die in 1921 de Mongoolse onafhankelijkheid van China uitriep en daarmee het land in de handen van Sovjet Rusland dreef. Zijn beeld staat overheersend in het midden en voor het parlementsgebouw, is een graftombe waar hij begraven ligt, vrijwel identiek aan die van Lenin op het Rode Plein in Moskou.

Bij de Chinese ambassade staat al een lange rij. Ik gok erop dat als ik over anderhalf uur terugkom de rij flink geslonken is en bezoek om de tijd te doden het Natuurhistorisch museum dat zeker de moeite waard. Als ik terugkom is er bijna geen rij meer en kan ik vrij snel naar binnen. De Chinezen doen altijd moeilijk als het om visa's afgeven gaat, maar na wat vage vragen beantwoord te hebben kan ik mijn paspoort na een paar dagen ophalen.

's Middags bespreek ik met 'madame' Nassan de mogelijke toers. Ze heeft hele mooie kaarten met de routes keurig aangegeven, maar het probleem is dat ze op het moment geen andere gasten heeft die een toer willen doen. Ik ga dus op zoek naar andere guesthouses om te kijken of ik ergens aan kan sluiten. Na in drie guesthouses geweest te zijn is het bij de vierde raak. Een Italiaans stel en een Canadese jongen hebben een 9-daagse geboekt en willen graag dat ik meega. Uiteraard alleen maar omdat de toer per persoon dan voordeliger wordt.

's Avonds doe ik op advies van de toeroperator wat inkopen. Volgens hem vindt niet iedereen het eten in de gers even lekker en dan is het handig een noodrantsoen bij je te hebben. Waar kun je dat beter inslaan dan in de 'Department Store', een staatswarenhuis in het centrum met een goed gesorteerde supermarkt. Eenmaal onderweg komen we door twee plaatsjes waar we opnieuw wat inkopen kunnen doen.

Dag 1

Voor het guesthouse staan twee minibusjes. Eén van Japanse makelij en de andere van Russische. Welke gaat het worden? Ik hoop de Russische want dat lijkt me veel authentieker. We hebben inderdaad geluk. Het wordt de Russische 4wheeldrive minibus. Het is een UAZ-452 model dat in 1965 voor het eerst van de lopende band kwam. Het ding weegt ongeveer 1700 kg en kan nog eens ruim 900 kg aan lading dragen. Deze kleine krachtpatser die nog steeds geproduceerd wordt in Rusland kreeg vanwege zijn rechthoekige vorm al snel de bijnaam 'Буханка' (spreek uit: 'buhanka') wat 'brood' betekent. Er ligt een 2445 cc motor met vier cilinders tussen de voorstoelen.

De chauffeur en tevens eigenaar heet Nehmaa. Toevallig staan er wat jonge reizigers die juist een toer van zeven dagen met hem gedaan hebben. Ze zijn vol lof over hem dus dat beloofd veel goeds. Hij spreekt alleen maar drie-en-een-half woord Engels en er gaat geen gids mee. De communicatie wordt dus nog een uitdaging.

We verlaten Ulan Bator via een asfaltweg, maar al na een half uur stuurt Nehmaa zijn bus zelfverzekerd een zandpad op en het gehobbel begint. Als snel hebben we de bewoonde wereld achter ons gelaten en rijden we door een weids landschap met hier en daar zo'n karakteristieke vuilwitte ger. Het avontuur is begonnen. We zien langs het karrespoor heel veel grote buizerds die het vooral op de kleine knaagdieren die we overal zien wegschieten gemunt hebben. Na uren rijden komt vanuit het niets ineens het 'Gobi-restaurant' in zicht. Het klinkt fantastisch maar het is niets meer dan een hokje van 2 bij 3 meter waar je wat noedel-

soep kunt eten.

Na weer uren rijden (in totaal 240 km) arriveren we bij rotsformaties waar een drietal gers staan. Dit is ons kamp voor de nacht. Er staan vijf bedden in het rond langs de wanden van de ger en er zijn extra dekens als we willen. De bedden die er op het eerste gezicht goed uitzien zijn kei- en keihard. De vrouw des huizes bereidt een gerecht van aardappelen en vooral veel vlees want dat is er in overvloed in de vorm van schapen, geiten en runderen. Helaas valt de keuze op de enige vleessoort die ik bepaald niet smakelijk vind. Schapenvlees smaakt erg vetzig.

Dag 2

Het ontbijt bestaat uit traditionele versgebakken minibroodjes. Aan alles wat gebakken is hangt een schapenvetgeur, maar met wat meegebrachte jam of kaas is het toch goed te eten. Ik reken 5000 tögrög af voor het diner, de overnachting en het ontbijt samen. Omgerekend is dat niet meer dan € 2,50. We vertrekken pas om 10 uur omdat onze chauffeur een bevriende collega wil helpen met het planken van twee lekke banden. En dat alles onder zeer primitieve omstandigheden. De band wordt uiteindelijk opgepompt met een goede fietspomp. Het aantal slagen wordt geteld om de band op de gewenste spanning te krijgen. We hebben 215 km voor de boeg.

Onderweg door het semi-woestijngebied met nog veel grasland zien we duizenden geiten en schapen en we hebben het geluk dat er negen gazelles vlak voor ons busje langs rennen. Tegen het eind van de middag, als we meer in het zandige gedeelte aankomen, zien we de eerste kamelen. Vanuit het niets staan we ineens aan de rand van een enorme canyon. Het uitzicht over de door de lage zon beschenen canyon (Tsagaan Suverga) is spectaculair. De rotsformaties zijn in een roodbruine gloed gehuld. Zes kilometer verder ligt ons kamp op een verlaten zandvlakte. We hebben een mooie plek met uitzicht op drie waterputten. Hoe de herders er ooit achter gekomen zijn dat zich op die plek grondwater bevindt is me een raadsel.

Onze chauffeur rijdt om nog onduidelijke reden zijn busje honderd meter van het kamp weg. Zou hij soms olie gaan verversen waarbij hij de olie gewoon in het zand weg laat lopen? Als ik bij hem ga kijken is hij bezig de complete versnellingsbak onder de wagen uit te sleutelen en daarbij lekt inderdaad wat olie, maar het meeste vangt hij toch op. Een uur later heeft hij de versnellingsbak tot op het laatste tandwiel gedemonteerd. Er is een onderdeel versleten en dat moet 'even' vervangen worden. Nehmaa is zuinig op zijn bus. Een nieuwe kost al gauw 13 miljoen tögrög ofwel 6500 euro. Als het begint te schemeren lichten we hem bij met onze zaklampen en zijn avondeten eet hij onder het sleutelen op. Tot diep in de avond is hij nog bezig alles weer te monteren. Het enige dat we mogen doen is het aangeven van gereedschap.

Dag 3

De volgende ochtend is Nehmaa vroeg opgestaan om het karwei af te maken en als hij daarna met het busje het kamp binnenrijdt stijgt er applaus en gejuich op. Ik ben zelf ook vroeg opgestaan waardoor ik het geluk heb om mee te maken hoe de waterputten voor de geiten en kamelen worden geopend. De kamelen weten wat er komen gaat en staan al ongeduldig om de put heen te dringen. De kamelenjongen is bijna een uur bezig met behulp van een emmer water uit de put in een drinkbak te gieten. De kamelen hier kunnen tot zes dagen zonder eten en drinken, maar deze kamelen worden iedere ochtend van vers water voorzien.

De route van vandaag gaat, samen met een ander busje, over een golvend zand- en graslandschap met hier en daar een verdwaalde ger. Binnen drie uur zijn we in het woestijnplaatsje Dalanzadgad. Nehmaa legt in een paar Engels het programma van de middag uit: 'Lunch, shower, shopping en internet', in die volgorde. Dus eerst een lunch in een echt restaurant die ik samen met de Nederlandse Wilco en Frida (uit het andere busje) nuttig. Ze gaan een jaar rondreizen en zijn in Moskou begonnen. Onder de lunch horen ze met uit over

China, Tibet en Nepal.

Na de lunch gaan we met zijn allen naar het openbare badhuis om het stof af te spoelen. Dan slaan we wat boodschappen in voor de komende drie dagen en kunnen we even e-mailen. Ja, dat kan zelfs in een stoffig woestijnstadje. Onze ger staat binnen een houten omheining aan de rand van het stadje. We hebben de beschikking over elektriciteit zodat alle camerabatterijen ook weer opgeladen kunnen worden. De bedden hebben deze keer spiralen voor een comfortabele slaap. Samen met de andere groep toeristen maken we er een gezellige avond van. De vodka vloeit rijkelijk waarbij de chauffeurs zich zeker niet laten kennen. Het is immers hun favoriete drank. Die nacht slaapt een ieder als een roos.

Dag 4

Na een goede nachtrust op de spiraalbedden wassen we ons bij een buitenwasbak met een handige en zuinige waterkraan. Water is immers schaars. Samen met de Franse Canadees Philippe wandel ik door de woonwijk van het woestijnstadje. Het is in feite een grote zandvlakte waar de bewoners een groot perceel hebben dat met houten schuttingen is afgezet. Binnen de omheining staat als woning een ger. Vooral 's winters zijn deze een stuk praktischer dan een conventioneel huis. Ze zijn namelijk heel snel en gemakkelijk warm te stoken doordat de wanden en het lage dak goed geïsoleerd zijn door middel van een dikke laag vilt. Er worden juist een aantal gers opgebouwd zodat we mooi de verschillende stadia van de bouw kunnen volgen. Met een paar man wordt een ger in een uur opgebouwd.

Vandaag gaan we naar de Ice Valley (Yolin Am). Het is niet meteen het eerste waar je aan denkt als je in een woestijngebied rondreis, maar de vallei bestaat echt. Het is een hoge, maar hele smalle kloof – op 2300 meter hoogte - waar 's winters een laag van 8 tot 10 meter ijs in gevormd wordt. Omdat er bijna geen zon in de kloof valt blijft er tot augustus een laag ijs in liggen. Wij zien dan ook geen ijs, maar evengoed is de kloof de moeite waard om doorheen te lopen. Na de wandeling hebben we een picknick met een door de chauffeur op traditionele wijze klaargemaakt vleesgerecht.

Na de lunch nemen we roerend afscheid van de reizigers uit het andere busje omdat zij een kortere toer doen en dus een andere route nemen. Onze chauffeur heeft blijkbaar een ingebouwde GPS want zonder de bestaande sporen te volgen steekt hij overal dwars doorheen en komt precies uit bij de Vlamme Rotsen van Bayanzag. Ook weer een soort Grand Canyon met mooi gekleurde rotsformaties. Bayanzag betekent 'vol met groene struiken' en inderdaad, in dit droge gebied op 1200 meter hoogte ligt een strook die vol staat met grote groene struiken. Helaas is hier ook een ger-resort gebouwd voor de op comfort ingestelde toerist. Er verblijven voornamelijk Italianen. Wij verblijven in ons familietentenkamp waar andere nomaden op weg naar hun ger even komen buurten om samen wat botten af te kluiven.

Dag 5

Vandaag gaan we naar de grote Zingende Duinen. Een prachtige rit van 130 kilometer waarbij we een bergketen via een soort rollercoaster-weg doorsteken. Het feit dat ons busje een dik gestoffeerd plafond heeft is zeker niet ter decoratie, maar meer om te voorkomen dat we een schedelbasisfractuur op zullen lopen tijdens het gehobbel. We komen uren geen andere voertuigen tegen. Ineens zien we vanuit de bergen in de verte een goudkleurige strook aan de horizon. Dit zijn de zandduinen die zo'n honderd kilometer lang, zes tot tien kilometer breed en op sommige plaatsen meer dan tweehonderd meter hoog zijn. Ons kamp van drie gers ligt aan de voet van de duinen. Dit is de meeste zuidelijke locatie waar we zullen overnachten, gelegen op 1450 meter hoogte.

Aan het eind van de middag als de temperatuur gezakt is maken we een kamelentocht een stukje de duinen in. Omdat we de duinen tot de hoogste top willen beklimmen sturen we de kamelen terug naar het kamp zodat we alle tijd hebben om van dit bijzondere landschap te kunnen genieten. Op de steilste stukken van de duinen is het echt twee stappen omhoog om

er vervolgens weer een terug te zakken, maar de aanhouder wint en uiteindelijk staan we op het hoogste duin. Met onze schoenen vol zand lopen we terug naar ons kamp waar we de enige gasten zijn. Deze keer hebben we een diner van aardappelen en wat geitenvlees. Het smaakt voortreffelijk voor nomadische begrippen. Met een extra deken gaan we vroeg naar bed. In de woestijn kan het overdag dan wel heet zijn, 's nachts kan de temperatuur tot rond het vriespunt zakken.

Dag 6

We vertrekken vroeg omdat we vandaag in noordelijke richting 300 km moeten afleggen over louter karrensporen. Om het uur steken we een van de bergruggen door die van oost naar west lopen. De tussenliggende delen zijn weidse vlaktes, eerst alleen bestaand uit zand maar later overgaand in een steppeachtig landschap. Iedere bergrug heeft een totaal ander karakter qua kleur en structuur. Dan weer zijn het alleen maar gigantische rotsblokken waar we tussendoor rijden, dan weer doorkruisen we vulkanisch rotsformaties waar ook struiken groeien. Kortom, we vervelen ons geen moment. Omdat Nehmaa een beetje door wil rijden komen de wielen soms los van de grond als we weer eens over een iets te grote bult heen vliegen.

Op een gegeven moment vindt Nehmaa dat de remmen niet goed genoeg werken. Hij checkt de koperen remleidingen en vindt een haarschuurtje waaruit remvloeistof lekt. Geen probleem, hij zaagt het kapotte stuk eraf en fabriceert een nieuw eindstuk aan de koperen leiding dat hij weer vast maakt aan de hoofdremcilinder. Nog even ontluchten en checken of de leiding droog blijft en na 15 minuten rijden we weer.

Na zeven uur en dertig minuten zijn we in het stadje Arvaikheer aangekomen. Het ligt op 1880 meter hoogte. Volgens Nehmaa was het een zeer goede weg! We 'checken in' en gaan daarna eerst naar het lokale badhuis, dan shoppen en even e-mailen. Er is deze avond toevallig een concert van een lokale band waar we na ons diner naar toe gaan. Het is een van de weinige verzetjes die de bewoners hebben en dan is het alleen nog maar voor de jongere mensen. Als we naar bed gaan blijkt mijn bed zo'n vijf centimeter te kort en het is ook nog eens keihard en zonder extra deken behoorlijk koud. Ik houd mijn fleece 's nachts aan.

Dag 7

Het was de beroerdste nacht tot nu toe. Eigenlijk heeft iedereen slecht geslapen door de kou, maar nog meer door de honden die de hele nacht geblaft hebben. Wat dat betreft kun je beter in de woestijn slapen. Enfin, na het ontbijt rijden we zowaar op een asfaltweg maar niet voor lang. Nehmaa slaat een offroad spoor in waar ieder ander doorgereden was en al snel belanden we in een prachtige vallei waar we de eerste yaks zien. We klimmen naar een pas van waaruit we in een andere vallei belanden. We zien voor het eerst weer bomen en heel veel paarden. Er wonen hier diverse nomadenfamilies die paarden fokken. Ik doop dit mooie dal dan al snel om tot de Paarden Vallei. Naar schatting zijn er evenveel paarden als inwoners in Mongolië. Ook moeten we nu regelmatig riviertjes doorwaden in dit groene centraal gelegen gebied. In de verte hangen inktzwarte dreigende wolken en de wind staat onze kant op. Binnen een half uur is het landschap om ons heen wit geworden. We zijn een enorme hagelbui ingereden. Na tien minuten zijn we er door en klaart de lucht op. Nehmaa vult onze watertank met rivierwater zodat we bij aankomst in het gerkamp in de Orkhonvallei meteen water kunnen koken voor de thee en koffie. Er staat een gure wind in de vallei waar we overnachten, maar het landschap is wederom erg mooi. We staan vlak langs de Orkhon-rivier die door een 22 meter diepe kloof loopt. Een paar honderd meter stroomopwaarts bevindt zich de hoogste waterval van Mongolië. Als we er gaan kijken zijn er ook Mongoolse toeristen die graag met ons op de foto willen. De waterval en de kloof zijn zo'n 20.000 jaar geleden ontstaan door een combinatie van een vulkanische uitbarsting en een aardbeving. In mijn eentje ga ik de vulkanische rotsformaties bekijken en beklim een berg voor een 360 graden uitzicht vanaf de top. De geitenkuddes die diep beneden me langzaam voortbewegen lijken net een colonne mieren.

Weer terug in ons kamp blijkt er, aan het gezang te horen, in de familie-ger een feestje aan de gang te zijn. Ik kan zo aanschuiven en dan blijken mijn medereizigers plus vier Fransen ook aanwezig te zijn. Bij ieder glas wodka die je opgedrongen krijgt moet je een nationaal lied zingen. Voor mij wordt dat natuurlijk 'Tulpen uit Amsterdam'. Iedereen krijgt applaus ook al klinkt het soms voor geen meter. De stemming stijgt en het niveau daalt. Als de eerste Mongool dronken onder een tafel opgevist wordt is het tijd om onze eigen ger op te zoeken. Onze gastfamilie vindt het ook wel een genant worden. De houtkachel wordt flink opgestookt want nu de zon weg is koelt het snel af. Onze gastvrouw brengt het diner dat we gezeten om de kachel met smaak opeten. Onze Italiaanse reisgenote is nogal kouwelijk aangelegd en komt daarom 's nachts ieder uur uit bed om meer hout op het vuur te gooien.

Dag 8

Philippe, de Canadees uit ons gezelschap, maakt een rit op een paard en ik beklim nog maar eens een bergtop voor wederom een fantastisch uitzicht. Vandaag maken we een rit van 130 km naar de voormalige hoofdstad, Harhorin. Tot drie keer moeten we een rivier doorsteken wat altijd weer spannend is. Halen we de overkant of blijven we halverwege vastzitten? Maar Nehmaa is altijd de rust zelve, zet de wagen op vierwielaandrijving en weet altijd de ondiepste plekken te vinden.

We verblijven in een ger aan de rand van het stadje. Het stadje zelf is bijna geheel verwoest door de communisten, maar een Boeddhistische tempel is bewaard gebleven en is de toeristische attractie. Onze jonge gastvrouw, de eerste die Engels spreekt, tipt ons over een folkloristische muziekvoorstelling die we voor ons privé kunnen boeken. We slaan nog even wat olijven, chips en drank voor ons Happy hour in voordat de musici arriveren. De voorstelling is uiterst professioneel en klinkt daardoor zo zuiver als een klok. Er wordt op twee harpachtige instrumenten en op een zogenaamde twee-snarig paardenhoofd contrabas gespeeld. Het geheel wordt compleet gemaakt door een oudere man die het zogenaamde keelzingen beoefent en een meisje dat een dans doet.

Dag 9

We vertrekken om 7 uur omdat ik op tijd in Ulaan Baatar wil zijn om mijn paspoort nog bij de Chinese ambassade op te kunnen halen. Alles verloopt voorspoedig totdat we een Russisch busje schuin op de weg zien staan. Naast het busje ligt een enorme berg bagage en de twaalf Mongoolse passagiers zitten in de berm. We stoppen om te kijken of we kunnen helpen. Het busje blijkt omgeslagen te zijn, maar er is gelukkig niemand ernstig gewond geraakt. Zelf hebben ze het busje weer op zijn wielen gezet. De carrosserie staat totaal uit het lood. Nehmaa haalt een politieman op en regelt een meetlint en papier om een tekening van de situatie te maken. We hadden niet gedacht dat ze dat hier zouden doen en uiteindelijk zijn ze meer dan een half uur aan het meten en tekenen totdat de agent tevreden is. Inmiddels zijn er nog drie andere bevriende toeristenbusjes gestopt die elk een paar van de onfortuinlijke passagiers meenemen. De deuren van het busje worden met touwen dichtgebonden en het ding rijdt zowaar nog. In Lun, het volgende dorp, worden wij voor de lunch in het dorpscafé gedropt terwijl Nehmaa naar het politiebureau gaat om een rapport op te laten maken voor de nog zeer jonge chauffeur van het ongeluksbusje. Al met al duurt het allemaal erg lang waardoor ik pas om kwart over vier bij de Chinese ambassade wordt afgezet. Nog net op tijd, dat wel. De medewerkster heeft het over een Rush-visa als ik mijn paspoort opvraag. Een Russisch visum bij de Chinese ambassade? Dat lijkt me sterk en ik snap dan ook niet waar ze het over heeft. Maar na wat doorvragen blijkt dat het misverstand op een spraakverwarring berust. De ambassade had niet een Russisch maar een Rush-visa voor me hebben aangemaakt en dat kost vanwege de spoed meer. Het kost wat moeite om haar ervan te overtuigen dat ik gewoon een 5-dagenvisum heb aangevraagd en uiteindelijk betaal ik het gangbare tarief daarvoor.

De komende dag wordt een culturele. Samen met Philippe en de Italianen breng ik een bezoek aan het Gandantegchilin, ofwel het Gandan klooster, in het westelijke gedeelte van de stad. Dit klooster heeft de Russische 'beeldenstorm' in de jaren '30 van de vorige eeuw overleefd en werd tijdens de Russische overheersing uitgeroepen tot museum. Na 1990 is het klooster weer in gebruik genomen en tegenwoordig bewaken enkelen tientallen monniken de Tibetaans- Boeddhistische traditie. Nadat we een zakkenroller overleefd hebben gaan we naar het winterpaleis van de Bogd Khaan. Gebouwd rond 1900 en vreemd genoeg gespaard tijdens de Russische invasie.

De volgende ochtend ga ik samen met Philippe, twee Zuid-Koreanen en een Poolse die in China werkt, op pad voor een tweedaagse toer naar het Gorkhi Terelj National Park dat maar op 55 km van Ulan Bator ligt. Ons kamp ligt aan de voet van een 50 meter hoge rotsformatie. Het gebied is zeer geschikt om bergwandelingen te maken en omdat we gelijkgestemd zijn gaan we vanuit onze ger met zijn vijven op stap. De Koreanen vertellen over hun land en werk en de Poolse verhaalt over haar werk als lerares Engels in een Chinese stad. Na twee uur klimmen en dalen zijn we net op tijd terug voor de lunch. Na de lunch gaan de vier paardrijden maar omdat dat niet 'my cup of tea' is maak ik een lange wandeling door de verlaten valleien. Als we aan het eind van de middag allemaal terug zijn in het kamp beklimmen we met zijn vijven de 50 meter hoge rotsen om daar ons Happy hour tijdens de ondergaande zon te houden. Omdat we op ruim 1600 meter hoogte verblijven koelt het 's avonds flink af, maar met de snorrende houtkachel is het goed uit te houden.

De geplande ochtendwandeling gaat niet door vanwege de mist. Om half elf vertrekt ons busje weer richting Ulaan Baatar. Hier besteed ik nog anderhalve dag met het bezoeken van twee kleine musea (respectievelijk over de Mongoolse KGB en over Mongoolse kunst), koffie drinken bij Amsterdam Café waar ze wireless internet hebben, maar vooral met het rondslenteren door de stad waar altijd wel iets te zien is. Bij mijn laatste diner wil ik een lokaal biertje drinken, maar dat gaat niet door omdat op 1 september het hele land voor een dag is drooggelegd. De volgende ochtend vertrekt vanaf een kleine, maar mooie luchthaven om 6.25 uur mijn vlucht. Twee uur later ben ik terug in Beijing waar de volgende China/Tibet/Nepalreis begint. De knop gaat weer om, maar in mijn achterhoofd blijven de beelden van dit mooie avontuur nog lang rondzweven. Mongolië heeft mijn hart gestolen. Hier kom ik zeker een keer terug!

Vincent